

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Družina – moje místo pohody

1	Identifikační údaje.....	3
1.1	Název ŠVP.....	3
1.2	Údaje o škole.....	3
1.3	Zřizovatel.....	3
1.4	Platnost dokumentu	3
2	Charakteristika zařízení.....	4
2.1	Personální podmínky	4
2.2	Materiální podmínky.....	5
2.3	Ekonomické podmínky.....	5
2.4	Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví.....	5
3	Charakteristika ŠVP	6
3.1	Cíle vzdělávání.....	7
3.2	Délka vzdělávání a časový plán vzdělávání	7
3.3	Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	7
3.4	Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných	8
3.5	Podmínky pro přijímání uchazečů, podmínky průběhu a ukončování vzdělávání.....	8
4	Charakteristika vzdělávání (formy, metody, obsah)	9
4.1	Formy vzdělávání (metody)	9
4.2	Obsah vzdělávání	10
Příloha	.....	12

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

Družina - moje místo pohody „Vstřícné ruce“

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola při Psychiatrické nemocnici Bohnice, Praha 8, Ústavní 91

ADRESA ŠKOLY: Ústavní 91, Praha 8 - Bohnice, 18100

JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Mgr. Kamila Svobodová

KONTAKT: e-mail: skola@zsbohnice.cz, web: <http://www.zsbohnice.cz>

ID datové schránky: kfpydvi

IČ: 70828083, **IZO:** 110000803, **RED-IZO:** 600021262

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Magistrát hlavního města Prahy

ADRESA ZŘIZOVATELE: Mariánské náměstí 2, 110 01 Praha 1

KONTAKTY: email: posta@praha.eu

ID datové schránky: 48ia97h

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST OD: 3. 9. 2018

ČÍSLO JEDNACÍ: 412/2018

DATUM PROJEDNÁNÍ VE ŠKOLSKÉ RADĚ: 29. 8. 2018

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 21. 6. 2018

2 Charakteristika zařízení

Školní družina je zřízena podle zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a řídí se podle vyhlášky MŠMT č. 74/2005 o zájmovém vzdělávání.

Usilujeme o to, aby časové rozvržení a uspořádání činností podporovalo zdravý tělesný, duševní a sociální vývoj dítěte. Nabízíme trávení volného času formou zájmových činností (odpočinek, příprava na vyučování, relaxační činnosti, spontánní činnosti, pobyt venku).

Dalším úkolem ŠD je posilování a upevňování daných klíčových kompetencí podle možností každého dítěte. Rozvíjíme schopnost komunikovat, spolupracovat a respektovat ostatní kolem nás. Zvláštní pozornost věnujeme kompetencím k trávení volného času, řešení problému, sociálním, pracovním a občanských kompetencím.

Školní družina je určena pro žáky 1. – 5. ročníku ZŠ Poznaňská. Žáci jsou přijímáni do družiny na základě zápisního lístku. ŠD je součástí základní školy, nachází se v přízemí školní budovy. Má k dispozici jednu místnost. Ke svým dalším aktivitám může využívat učebnu informatiky, k pohybovým aktivitám školní hřiště, tělocvičnu a zahradu. K ekologické výchově slouží zahrada, venkovní učebna a krásná příroda v okolí školy.

Provoz školní družiny probíhá denně vždy odpoledne po vyučování do 15 hod (v pátek do 14.30 hod).

Rodiče mohou ŠD v provozních hodinách navštívit a osobně si s vychovatelkou domluvit, co potřebují. V kontaktu s rodiči je vychovatelka v případě potřeby také telefonicky. Informace rodičům předáváme rovněž prostřednictvím ŽK, informační nástěnky, webových stránek školy.

2.1 Personální podmínky

Ve ŠD pracuje jedna vychovatelka, která zcela splňuje požadavky na předepsanou odbornou způsobilost. Vychovatelka má zájem o svůj odborný růst a nadále se vzdělává (odborná školení, semináře apod.). Chová se a jedná v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovně vzdělávací činnosti ve ŠD. Snaží se pružně a citlivě reagovat na okamžitou situaci. Předává nové poznatky a snaží se vést žáky k citovému prožívání bezprostředních vztahů k okolí. Usiluje o to, aby výsledkem byla pohoda a prožitek žáků, jejich zaujetí pro činnost, radostné prožití pobytu v ŠD. To vše vzhledem ke speciálním potřebám našich žáků.

2.2 Materiální podmínky

Materiální podmínky školní družiny jsou dobré, třída je vybavena potřebnými stoly a židlemi, kobercem a televizí. Družina je vybavena různými stolními hrami, hračkami, stavebnicemi, malou knihovnou a časopisy různého žánru, které jsou průběžně dokupovány. Žáci mají k dispozici různý výtvarný materiál (náčrtníky, výkresy, barevné papíry, pastelky, fixy, voskovky, různé druhy barev) a pomůcky k zájmovým činnostem.

Je možné využívat interaktivní tabuli ve vedlejší učebně.

Ve venkovní učebně je k dispozici dřevěná polytechnická stavebnice, díky které žáci rozvíjí svou jemnou motoriku a představivost. Je zde vymezený prostor pro relaxaci a poslech hudby nebo mluveného slova.

Při aktivitách venku využívají sportovní potřeby z kabinetu TV (míče, švihadla atd.).

2.3 Ekonomické podmínky

Provoz školní družiny je financován z prostředků zřizovatele základní školy. Zájmové vzdělávání ve ŠD je poskytováno bezplatně, není vyžadován žádný poplatek.

2.4 Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Žáci jsou seznamováni s možnými riziky při pohybu ve škole i mimo ni a také s možnými následky některých nevhodných činností, se správnými způsoby používání nástrojů a různých předmětů.

Žáci jsou pravidelně poučováni o zásadách správného chování nejen ve škole, ale také na veřejnosti a na komunikacích.

Žáci jsou poučeni o chování v době prázdnin, při úrazu, požáru či evakuaci. Toto se vztahuje i na používání nářadí a náčiní při výtvarné a pracovní činnosti.

3 Charakteristika ŠVP

Vychází z priorit ZŠ, která se specializuje na výchovu a vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení a chování. Zájmové vzdělávání ve školní družině naplňuje obecné cíle vzdělávání dané školským zákonem. Jde o rozvoj žáka, jeho učení a poznávání, osvojování základních hodnot, získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost. Školní družina umožňuje vychovávat k smysluplnému využívání volného času, zařazuje odpočinkovou činnost a přípravu na vyučování.

Klíčové kompetence

Dlouhodobým procesem získávání vědomostí, dovedností, schopností a postojů žáci procházejí v průběhu několikaleté docházky do školní družiny. Tyto kompetence se budou prolínat všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

1. Kompetence k učení: učit se s chutí, dokončit práci, hledat vhodné způsoby, umět získat vědomosti z různých zdrojů, praktické uplatnění
2. Kompetence k řešení problémů: učit se problém pochopit, přemýšlet o příčinách, rozlišovat správná a špatná řešení, být flexibilní, umět obhájit své rozhodnutí
3. Komunikativní kompetence: ovládání řeči, myšlení, sdělit otázky, vlastní názor, umět promluvit na veřejnosti, naslouchat druhým, kultivovaná komunikace
4. Sociální a interpersonální kompetence: učit se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, umět obhajovat rizika, projevit citlivost a ohleduplnost, spolupracovat ve skupině, být solidární
5. Občanská kompetence: uvědomovat si svá práva i práva druhých, vnímat nespravedlnost, agresivitu, šikanu, dbát na zdraví, vážit si tradic a dědictví, vnímat sociální rozdíly bez posměchu, podílet se na kvalitě prostředí
6. Kompetence k trávení volného času: umět účelně trávit volný čas, smysluplné využití, umět si vybrat činnost podle svých dispozic, rozvíjet své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech

3.1 Cíle vzdělávání

- umožnit žákům odreagovat se a uvolnit
- zabezpečit pocit bezpečí a klidu
- rozvíjet samostatnost a schopnost pracovat v kolektivu, pomáhat slabším a mladším spolužákům při různých aktivitách
- osvojení si základů slušného chování a komunikace, návyk péče o pořádek a čistotu prostředí
- vést žáky k aktivnímu a smysluplnému trávení volného času, udržování fyzického a duševního zdraví
- vytvářet a prohlubovat pozitivní vztah k přírodě a životnímu prostředí;
- dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví
- posilovat kompetence prostřednictvím volnočasových aktivit
- prohlubování všeobecného přehledu (v návaznosti na učivo) pomocí her

3.2 Délka vzdělávání a časový plán vzdělávání

Vzdělávací program ŠD je programem rámcovým, je stanoven na dobu jednoho roku. Poskytuje možnost kreativně reagovat na možné změny podmínek, propojovat a přesouvat témata během celé docházky do ŠD.

Činnosti programu nejsou věkově vymezeny, proto lze volit činnosti dle aktuálního složení účastníků. Školní vzdělávací program je doplněn ročním plánem. Ten se každý rok mění. Činnost probíhá od září do června. Školní vzdělávací program je založen na dobrovolnosti.

3.3 Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se na škole a ve školní družině realizuje zpravidla formou individuálního přístupu. Škola se opírá o doporučení a spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou (PPP), speciálně pedagogickým centrem (SPC) či ošetřujícím lékařem pro děti a dorost.

Důležitá je i spolupráce vychovatelky s rodiči (zákonnými zástupci) žáka, s třídní učitelkou, vedením školy. Ve školní družině respektujeme individualitu každého účastníka a snažíme se vytvořit přiměřené prostředí pro všestranný rozvoj.

3.4 Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných se na škole a ve školní družině realizuje zpravidla formou individuální integrace v běžných třídách a skupinách. Zaměřujeme se na individuální přístup, aktivity zaměřené na rozvoj osobnosti, různorodou nabídku činností, spolupráci s rodiči, spolupráci s ostatními pedagogy.

3.5 Podmínky pro přijímání uchazečů, podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

Žáky přihlašují do družiny rodiče (zákonní zástupci) při přijímacím řízení do školy. Pokračování docházky stvrzují rodiče písemně na konci stávajícího roku na rok následující.

Do ŠD mohou být žáci přihlášení během celého školního roku. Při nástupu žáka do ŠD rodiče nebo zákonní zástupci vyplní zápisní lístek, na který uvedou důležité informace o žákovi pro vychovatelku, rozsah docházky a způsob odchodu žáka domů z družiny. Na písemnou žádost rodičů nebo zákonných zástupců o vyřazení žáka ze ŠD může žák ukončit docházku v průběhu školního roku.

4 Charakteristika vzdělávání (formy, metody, obsah)

Odpočinkové činnosti – mají odstranit únavu, zařazují se nejčastěji po obědě.

Zájmové činnosti – rozvíjejí osobnost žáka, umožňují žákům seberealizaci i kompenzaci možných pohybových dovedností a poznání. Jde o řízenou kolektivní nebo individuální činnost, organizovanou nebo spontánní aktivitu.

Rekreační činnosti – slouží k regeneraci sil, převažuje v nich odpočinek aktivní s náročnějšími pohybovými prvky. Hry a spontánní činnosti mohou být rušnější.

Příprava na vyučování – zahrnuje okruh činností související s plněním školních povinností, není však legislativně stanovena jako povinná činnost ŠD. Nejčastěji probíhá formou soutěživých her pro rozvíjení paměti.

Získávání dalších doplňujících poznatků - při průběžné činnosti ŠD (např. vycházky, poslechové činnosti, práce s knihou a časopisy).

Pobyt žáků v družině provází řada režimových momentů – převlékání, přechody, sebeobslužné činnosti. Je snaha, aby probíhaly s co nejmenším úsilím, bez stresů a žáci je vykonávali automaticky.

4.1 Formy vzdělávání (metody)

Činnosti probíhají formou pravidelných, průběžných a příležitostných aktivit v oblasti vzdělávací, odpočinkové, rekreační a zájmové činnosti.

Pravidelné činnosti vycházejí z aktuálního rozvrhu žáků jednotlivých ročníků. Každodenní činnost účastníků je dána týdenní skladbou – výtvarná a pracovní činnost, hry v přírodě a na hřišti, relaxační činnost, esteticko–výchovné činnosti (vyprávění, společné hry, dramatizace, osvojování si základů společenského chování).

Průběžné činnosti jsou tvořeny spontánními aktivitami dětí – rekreačními, odpočinkovými a pohybovými.

Příležitostné činnosti jsou činnosti překračující rámec oddělení, např. vánoční besídka, výzdoba školy, návštěva knihovny apod.

ŠD realizuje výchovně vzdělávací činnost mimo vyučování zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností. Odpočinkové činnosti mají odstranit únavu a do denního režimu se zařazují nejčastěji po obědě a dle potřeby kdykoliv během dne. Rekreační činnosti slouží k regeneraci sil, převažuje aktivní odpočinek s náročnějšími pohybovými prvky. Zájmové činnosti rozvíjejí osobnost žáka, umožňují účastníkům seberealizaci a kompenzaci možných školních

neúspěchů i další rozvoj pohybových a jiných dovedností. Jde o řízené kolektivní nebo individuální činnosti, organizované nebo spontánní aktivity.

METODY PRÁCE

- didaktické hry
- diskuze
- vypravování
- četba
- hry v přírodě
- hry na hřišti
- výtvarné

4.2 Obsah vzdělávání

Obsah vzdělávání navazuje na ŠVP „Vstřícné ruce“ prvního stupně ZŠ a čerpá ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.

1. Místo, kde žijeme

Tento tematický okruh zahrnuje:

- poznávání nejbližšího okolí
- poznávání okolí školy, cestu do školy a ze školy
- poznávání různých služeb a důležitých budov v obci (knihovna, obecní úřad, pošta, zdravotní středisko, kostel, výrobní pracoviště, obchody, ...)
- život v rodině, ve škole, ve společnosti, v obci
- tematické vycházky

2. Lidé kolem nás

Tematický okruh žákům ukazuje:

- osvojování zásad vhodného chování a jednání mezi lidmi
- uvědomování si významu a podstaty tolerance a vzájemné úcty
- pomáhání lidem k seznámení se se základními právy a povinnostmi
- osvojování a dodržování základů společenského chování, umění sdělit poznatek, schopnost naslouchat, tolerance ve skupině, stolování, ...
- vytváření kladných vztahů ke spolužákům.

3. Lidé a čas

Základem naplňování tohoto okruhu bude ve školní družině především sestavování správného režimu dne a jeho dodržování:

- učit děti vhodně využít volný čas, vytvářet návyky na pravidelnou přípravu na vyučování a smysluplný odpočinek
- vytvářet základy pro využívání vhodných volnočasových aktivit

4. Rozmanitost přírody

Do tohoto tematického okruhu budou zahrnuty různé aktivity:

- seznámit žáky s rozmanitostí a proměnlivostí přírody živé a neživé
- tematické vycházky a pobyty v přírodě
- pozorovat změny v přírodě a jejich následné výtvarné či jiné zpracování
- pečovat o pokojové rostliny
- péče o pozemek školy

5. Člověk a jeho zdraví

Aktivity související s tímto tematickým okruhem budou směřovat k průběžné péči o osobní hygienu, předcházení úrazů a pozornost na bezpečnost při různých aktivitách. Mimo průběžné a každodenní činnosti můžeme zahrnout i další akce pořádané různými aktivisty (besedy, nácvik jednoduchého ošetření apod.).

Do této části také můžeme zařadit pohybové a tělovýchovné aktivity – obsah pravidelného pobytu venku či v tělocvičně.

Příloha

PROVOZNÍ ŘÁD ŠKOLNÍ DRUŽINY

Režim:

1. Do ŠD přicházejí žáci po skončení vyučování pod vedením učitelek nebo asistentek pedagoga.
2. Žák bez vědomí vychovatelky ŠD neopouští. Za žáka, který byl ve škole a do ŠD se nedostavil, vychovatelka neodpovídá. Doba pobytu žáka ve ŠD se řídí údaji uvedenými na zápisním lístku. Případně předá omluvenku podepsanou zákonným zástupcem, pokud do školní družiny nejde.
3. V době pobytu ve ŠD nesmí žáci používat mobilní telefony. Rodiče jsou o této skutečnosti informováni.

Práva žáků:

1. Seznamovat se s aktivitami vedoucími ke smysluplnému trávení volného času, které jsou nabízeny zejména formou her a spontánních činností.
2. Využívat zařízení a vybavení ŠD za stanovených podmínek.
3. Požádat vychovatelku ŠD o pomoc při řešení problémů.
4. Na ochranu před jakoukoliv formou diskriminace a násilí, před sociálně patologickými jevy, před tělesným či duševním násilím, urážením a zneužíváním.

Povinnosti žáků:

1. Dodržovat vnitřní řád školní družiny, předpisy a pokyny školy k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli vychovatelkou seznámeni.
2. Důsledně plnit pokyny vychovatelky.
3. Respektovat práva všech účastníků ŠD, chovat se k nim slušně.
4. Zjistí-li ztrátu či poškození osobní věci, tuto skutečnost neprodleně ohlásit vychovateli školní družiny v ten den, kdy ke ztrátě či poškození došlo.
5. Hlásit vychovateli jakékoliv své poranění či úraz nebo úraz spolužáka, pokud o něm ví.
6. Zacházet s vybavením školní družiny šetrně, udržovat své místo i ostatní prostory školní družiny v čistotě a pořádku, chránit majetek před poškozením. Žák je povinen, v případě zničení či poškození majetku ve ŠD, škodu plně nahradit.
7. Během vycházky a pobytu venku mají žáci své aktovky uložené ve školní družině. Za přinesené hračky ŠD neručí.

V Praze dne 1. 9. 2022

Mgr. Anežka Laubová
vychovatelka ŠD